

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W SOPOCIE
ZA ROK 2006**

I . Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni (PUP) analizując sytuację na lokalnym rynku pracy prowadzi stałe badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym . Na podstawie badania powstaje raport końcowy opisujący sytuację na lokalnym rynku pracy. Raporty tworzone są dwa razy w roku. Półroczny obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie, na podstawie danych z danego półrocza. Raport ten ma charakter diagnostyczny. Natomiast raz w roku tworzony jest raport roczny opisujący sytuację na rynku pracy w danym roku. Niniejszy raport składa się z dwóch części: I część – diagnostyczna – obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych za miniony rok kalendarzowy, opracowana w oparciu o dane ze sprawozdania MPiPS-01. Część II prognostyczna, obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o badania sondażowe przeprowadzone w zakładach pracy i szkołach.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Wdrożenie systemu monitoringu pomoże określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy. Ma on służyć lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców. Badanie to pomaga usprawnić pracę poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Zawód nadwyżkowy można nazwać zawodem mniej pożądanym przez pracodawców – więcej jest chętnych do pracy niż miejsc pracy w danym zawodzie. Natomiast w dużo lepszej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód deficytowy – to znaczy, że popyt na pracowników posiadających dane kompetencje jest wyższy niż podaż tych ludzi. Co oznacza, zgodnie z prawami rynku, że osoba posiadająca zawód deficytowy może w wielu przypadkach stawiać warunki na rynku pracy, wybierając dla siebie odpowiednią ofertę. Za sytuację idealną uznać możemy kiedy obie wartości – podaż pracowników oraz popyt na pracowników w danym zawodzie się równoważą. W rzeczywistości sytuacja taka występuje rzadko, rynek pracy jest zmienny.

Stała analiza zapotrzebowania pracodawców oraz zmian zachodzących na rynku pracy pozwala niejako wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom. Dlatego właśnie narzędzie to, chociaż nie do końca jeszcze doskonałe, pozwala na lepsze dopasowanie kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców. Jest to pomocne dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to pomaga m.in. pracownikom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazuje konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Sopotu wg zawodów (grup zawodów)

Sytuacja na rynku pracy jest zmienna, dlatego poniższa analiza przedstawia stan bezrobocia na koniec roku 2006, jak również przedstawia informacje o napływie bezrobotnych mieszkańców Sopotu w ciągu całego roku 2006.

Stan na koniec roku 2006.

Na koniec roku 2006 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni zarejestrowanych było łącznie 866 mieszkańców Sopotu. W grupie tej znajdowało się 513 kobiet – 59% wszystkich bezrobotnych. Analizując zarejestrowane osoby pod kątem posiadanych zawodów zauważyć można, że 811 osób posiadało przygotowanie zawodowe. Natomiast 55 osób nie posiadało zawodu (stanowią 6,3 % ogółu bezrobotnych). Ponad 65 % osób bez zawodu stanowiły kobiety.

Analizując osoby bezrobotne wg *ostatnio wykonywanych zawodów* zauważyć można, że najczęściej (ponad 10 osób) reprezentowały takie zawody jak:

- Sprzedawca - 83 zarejestrowane osoby
- Asystent ekonomiczny- 29 osób
- Sprzątaczką – 15 osób
- Pracownik biurowy -14 osób
- Księgowy -14 osób
- Ekonomista – 13 osób
- Ślusarz - 13 osób
- Handlowiec -12 osób
- Robotnik gospodarczy -11 osób
- Magazynier – 11 osób

Przedstawiciele ww. zawodów stanowią łącznie około **25%** wszystkich bezrobotnych mieszkańców Sopotu zarejestrowanych w PUP w Gdyni na koniec 2006 roku. Mają oni największy wpływ na strukturę bezrobocia wg zawodów. Przedstawiciele pozostałych zawodów łącznie stanowią 75 %, chociaż jednostkowo poszczególne zawody nie mają dużego udziału w strukturze (mniej niż 10 osób zarejestrowanych w poszczególnych zawodach).

Na koniec roku brakowało natomiast przedstawicieli 48 zawodów, m.in. takich jak: inżynier mechanik – maszyny i urządzenia przemysłowe, fizjoterapeuta, kucharz małej gastronomii, monter izolacji budowlanych, elektromechanik pojazdów samochodowych.

Należy zauważyć, iż specyfika miasta Sopotu ma duży wpływ na sytuację na lokalnym rynku pracy. W Sopocie jest w dużym stopniu rozwinięta opieka społeczna. Część pozostających bez pracy Sopotian pobiera zasiłki z opieki społecznej, a tym samym osiągając dochód nie są zarejestrowani jako bezrobotni.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Sopotu w roku 2006 według dużych grup zawodów.

Poddając analizie strukturę osób bezrobotnych na koniec roku 2006 według dużych grup zawodowych, należy zauważyć, iż na pierwszym miejscu znajduje się **grupa duża pracownicy pozostałych specjalności**. 14,42 % bezrobotnych mieszkańców Sopotu posiada zawód należący do tej grupy dużej (główne *grupy elementarne* to pracownicy do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowani oraz agenci do spraw sprzedaży – handlowcy). Następnie znajdują się :

- *pozostali specjaliści* – 11,8 % - (główne *grupy elementarne* to : specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania, gdzie indziej niesklasyfikowani oraz ekonomiści)
- *modelki sprzedawcy i demonstratorzy* - 10, 24% (całą tą grupę tworzy *grupa elementarna*: sprzedawcy i demonstratorzy)

Jak już wcześniej zauważono poniższa analiza przedstawia sytuację na dwóch płaszczyznach. Stan na koniec 2006 roku oraz napływ w ciągu całego roku – przepływ rejestrujących się bezrobotnych oraz ofert pracy z terenu Sopotu. Pozwala to na szerszą analizę sytuacji. Część bezrobotnych rejestrowała się na krótki okres i znajdując zatrudnienie doskonale poradziła sobie na rynku pracy. Istniała również dość duża grupa, która rejestrowała się kilkakrotnie, ciągle poszukując swojego miejsca na wymagającym rynku pracy.

Tak więc, w ciągu całego roku 2006 zarejestrowało się 1.557 bezrobotnych mieszkańców Sopotu. Osoby nie posiadające zawodu stanowiły ponad 10 % tej grupy.

Analizując bezrobotnych wg zawodów najczęściej rejestrowało się (ponad 15 osób w danym zawodzie) przedstawicieli poszczególnych zawodów :

- sprzedawca – 125 zarejestrowanych w ciągu roku 2006
- ślusarz – 39 zarejestrowanych osób
- asystent ekonomiczny – 30 zarejestrowanych osób
- robotnik gospodarczy – 29 zarejestrowanych osób
- sprzątaczką – 27 zarejestrowanych osób
- handlowiec – 26 zarejestrowanych osób
- pomoc kuchenna – 24 zarejestrowane osoby
- kucharz – 23 zarejestrowane osoby
- kelner – 22 zarejestrowane osoby
- specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 22 osoby
- specjalista ds. marketingu i handlu – 21 osób
- ekonomista – 17 osób
- magazynier – 17 osób

Przedstawiciele powyższych zawodów stanowili 27 % wszystkich bezrobotnych Sopocian .

Analizując napływ osób bezrobotnych wg *dużych grup zawodowych* na pierwszym miejscu plasuje się grupa **pozostali specjaliści** - stanowiąca 12,31 % wszystkich bezrobotnych (najliczniejsze *grupy elementarne* tworzące tą grupę dużą to : specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania, gdzie indziej niesklasyfikowani oraz ekonomiści). Następnie znajdują się przedstawiciele grupy : **pracownicy pozostałych specjalności** – 11,3 % (najliczniejsze *grupy elementarne* to : agenci do spraw sprzedaży oraz pracownicy do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowani), **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (*grupy elementarne* to sprzedawcy i demonstratorzy), **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** – 8,27 % (*grupy elementarne* to : pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne oraz gospodarze budynków), **pracownicy usług osobistych i ochrony** – 7,12 % (*grupy elementarne* : kelnerzy i pokrewni oraz kucharze).

Na terenie Sopotu znajduje się wiele szkół zarówno średnich jak i wyższych, kształcących w szeroko rozumianych zawodach administracyjno-biurowych. Ma to swoje odzwierciedlenie w statystykach Urzędu. Teoretycznie przedstawiciele tych zawodów powinni znajdować zatrudnienie, ponieważ w Sopocie swoje siedziby mają liczne biura obsługi nieruchomości czy kancelarie. Często jednak zdarza się, że pracodawcy poszukują pracowników posiadających doświadczenie zawodowe lub bardzo konkretne wykształcenie kierunkowe. W wielu przypadkach absolwenci z powodu braku doświadczenia zawodowego nie mogą znaleźć satysfakcjonującego zatrudnienia. Co więcej, dość spora grupa ludzi posiadająca wieloletnie doświadczenie, również nie może odnaleźć swojego miejsca zawodowego. Wynikać to może z dezaktualizacji uprawnień i kwalifikacji. Dzisiejszy rynek pracy jest bardzo trudny i wymaga ciągłej nauki i doskonalenia swojej wiedzy. Doksztalcanie wymagane jest teraz niemal w każdej dziedzinie i na każdym stanowisku.

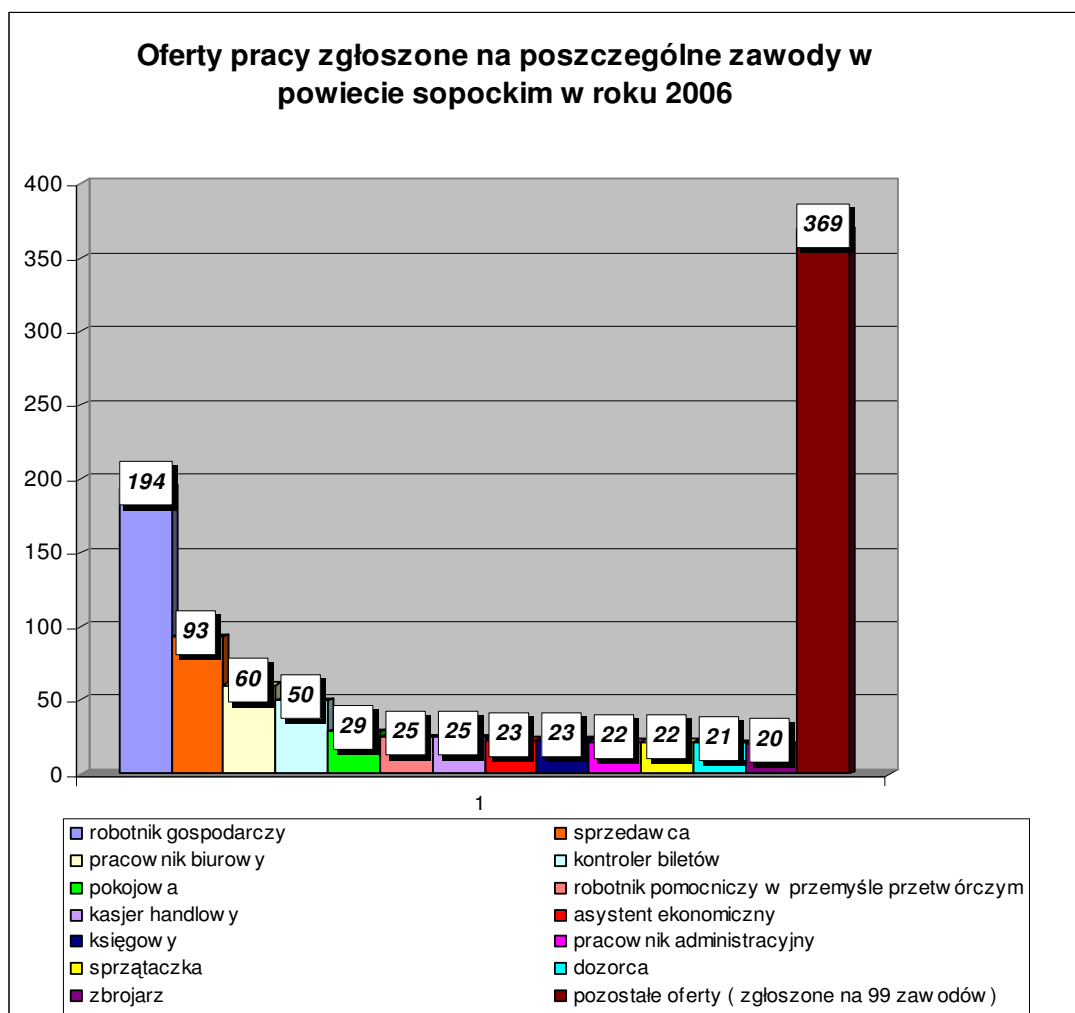
Na sytuację na sopockim rynku pracy ma również wpływ fakt, iż miasto to ma status kurortu. Zwiększa to zapotrzebowanie na wszelkie prace sezonowe takie jak kelner, barman czy pokojowa. Co więcej, na sopockim rynku pracy występuje popyt na zawody związane z szeroko rozumianymi usługami rehabilitacyjno-zdrowotnymi, takie jak fizjoterapeuta czy masażysta. Brakuje jednak takich specjalistów na rynku.

Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów)

W roku 2006 sopoccy pracodawcy złożyli łącznie 976 ofert pracy. W przypadku 316 zawodów wymienionych w klasyfikacji zawodów w ogóle nie było zgłoszonych ofert, m.in. brakowało ofert w takich zawodach jak: specjalista ochrony środowiska, fotograf, technik ochrony środowiska, kierownik działu administracyjnego i finansowego, kierownik działu marketingu i sprzedaży, biolog czy fizyk.

Należy jednak pamiętać, że nie wszystkie oferty trafiają do Urzędów, w szczególności dotyczy to ofert na stanowiska specjalistyczne czy wyższego szczebla. W wielu przypadkach pracodawcy sami zaspokajają swoje potrzeby kadrowe lub korzystają z usług prywatnych pośrednictw pracy.

Poniższy wykres przedstawia zawody, na które było zgłoszonych najwięcej ofert pracy w roku 2006 (wyszczególnione są zawody, na które zgłoszono co najmniej 20 ofert).

Analizując ww. zawody należy zwrócić uwagę na specyfikę nazewnictwa. W przypadku zawodu, na który zgłoszono najwięcej ofert pracy – robotnik gospodarczy – należy zauważyć, że pod tym zawodem znajdują się przedstawiciele prostych prac budowlanych, jak również w dużej mierze robotnicy przemysłowi. W wielu przypadkach pracodawcy składając ofertę nie do końca precyzują wymagania, co powoduje trudności w przyporządkowaniu pracownika do danego zawodu.

Na przedstawicieli wymienionych 13 zawodów złożono łącznie 62 % wszystkich ofert. Na pozostałe zawody (99 zawodów wymienionych w klasyfikacji zawodów) złożono 369 ofert, tj. 38 % ogółu ofert. W grupie tej znajdują się takie zawody jak np. fizjoterapeuta, pielęgniarka, organizator usług hotelarskich, technik fizjoterapii, bufetowy, kelner, pomoc kuchenna.

Biorąc pod uwagę strukturę zgłoszonych ofert pracy wg grup zawodowych zauważyć należy, iż *grupą dużą* na którą sopotscy pracodawcy w roku 2006 zgłaszali najwięcej ofert jest grupa **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** – 30 % wszystkich zgłaszanych ofert (najliczniejsze grupy elementarne to: pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne oraz gospodarze budynków).Następnie znajdują się grupy : **pracownicy usług osobistych i ochrony** – 12,5 % wszystkich ofert (najliczniejsze grupy elementarne to: kelnerzy i pokrewni oraz kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy), **pracownicy pozostałych specjalności** - 9,93 % (najliczniejsze grupy elementarne to : pracownicy do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni oraz księgowi), **pracownicy obsługi biurowej** - 9,63 % (najliczniejsze grupy elementarne : sekretarki, pracownicy do spraw finansowo-statystycznych, pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani). Na powyżej wymienione grupy duże zgłoszono łącznie 62 % wszystkich ofert . Należy pamiętać, iż analizując grupy duże zwracać trzeba uwagę na zawody tworzące te grupy. Nazwa grupy dużej może być myląca lub mało precyzyjna. Na przykład nazwa grupy pracownicy pozostałych specjalności nie wskazuje na konkretną grupę zawodów, nie dając tym samym żadnych konkretnych informacji.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Określając przynależność zawodu do danej grupy należy przede wszystkim zwrócić uwagę na wartość wskaźnika intensywności.

Do **zawodów deficytowych** zaliczyć należy wszystkie zawody, dla których wskaźnik nadwyżki (stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie) jest większy od 1,1.

Zawody, które wykazują równowagę to zawody, dla których wskaźnik intensywności dla danego zawodu zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

Zawody nadwyżkowe posiadają wskaźnik intensywności nadwyżki mniejszy od 0,9.

Analizując wskaźnik intensywności deficytu należy zwrócić uwagę na średnią ilość zgłaszanych ofert. W badaniu za deficytowy uznano zawód, który ma wskaźnik intensywności większy od 1,1 oraz zgłoszono co najmniej jedną ofertę w danym zawodzie w miesiącu. Porównując te dane otrzymaliśmy listę zawodów deficytowych.

Poniższa tabela przedstawia te zawody, na które był popyt, natomiast brakowało siły roboczej. Dodatkowo podana jest informacja o średniej ilości ofert złożonych w roku 2006 przez pracodawców mających siedzibę na terenie Sopotu.

Tabela 1 . Zawody deficytowe w Sopocie w 2006 roku.

Lp	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu	Średni miesięczny deficyt siły roboczej w 2006 roku	Średnia miesięczna liczba ofert zgłoszonych w roku 2006
1.	Pokojowa	MAX	2,42	2,42
2.	Kontroler biletów	50	4,08	4,16
3.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	12,5	1,9	2
4.	Dozorca	10,5	1,58	1,75
5.	Robotnik gospodarczy	6,68	13,75	16,16
6.	Pracownik biurowy	5	4	5
7.	Sekretarka	4	0,75	1
8.	Technik fizjoterapii	3,66	0,66	1
9.	Kasjer handlowy	3,57	1,5	2
10.	Pracownik administracyjny	2,75	1,16	1,83
11.	Robotnik budowlany	1,77	0,58	1,33
12.	Księgowy	1,53	0,66	1,91
13.	Asystent rachunkowości	1,5	0,41	1,25

Analizując ww. zawody zauważyć należy, iż w przypadku pierwszego wymienionego na liście – pokojowa – wskaźnik intensywności deficytu jest maksymalny – co oznacza, że pracodawcy składali oferty w tym zawodzie, natomiast nie było zarejestrowanych osób legitymujących się tym zawodem. Nie jest to jednak jednoznaczne, iż jest to zawód najbardziej deficytowy. Należy wziąć pod uwagę również częstotliwość

składanych ofert. Co więcej zawód, ten nie wymaga specjalnych kwalifikacji i mogą go wykonywać osoby nie posiadające określonego zawodu. Dla przedstawienia pełnego obrazu sopockiego rynku pracy nie wystarczy sama analiza wskaźnika deficytu. W celu uzyskania pełnych wyników trzeba zwrócić uwagę na faktyczne zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców podczas całego roku.

Z punktu widzenia równowagi na rynku pracy najlepsza sytuacja występuje wtedy, gdy wskaźnik intensywności znajduje się w przedziale pomiędzy 0,9 a 1,1. Oznacza to, że zawody te są **w równowadze**. Popyt na siłę roboczą równoważy się z podażą, pracodawca dostaje pracownika a osoby poszukujące pracy znajdują ją .

Poniższej wymienione są **zawody zrównoważone** na sopockim rynku pracy.

- Fryzjer – wskaźnik wynosi 1,08 (w ciągu roku złożono średnio 13 ofert pracy)
- Organizator usług hotelarskich – wskaźnik wynosi 1,1 (w ciągu roku złożono średnio 10 ofert pracy)
- Stolarz budowlany – wskaźnik 1 (w ciągu roku złożono średnio 6 ofert pracy)
- Frezer – wskaźnik wynosi 1 (w ciągu roku złożono średnio 3 oferty pracy)
- Elektromonter/elektryk zakładowy – wskaźnik wynosi 1 (w ciągu roku złożono średnio 5 ofert pracy)
- Inżynier budownictwa – wskaźnik wynosi 1 (w ciągu roku złożono średnio 2 oferty pracy)
- Dietetyk – wskaźnik wynosi 1 (w ciągu roku złożono średnio 2 oferty pracy)

Teoretycznie w przypadku ww. zawodów sytuacja na rynku pracy równoważy się . Należy się jednak zastanowić czy dane o tych zawodach są na tyle rozległe aby wysnuć takie wnioski. Tylko w przypadku zawodu fryzjera pracodawcy złożyli więcej niż jedną ofertę miesięcznie, w pozostałych przypadkach zgłaszano mniej niż jedną w miesiącu.

W najtrudniejszej sytuacji znajdują się bezrobotni posiadający zawód z grupy nadwyżkowej. Są to zawody w przypadku, których podaż siły roboczej przewyższa popyt. W tych przypadkach to pracodawcy stawiają warunki poszukując odpowiedniego pracownika.

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki oraz średnią liczbę ofert w miesiącu, za najbardziej nadwyżkowe zawody na terenie Sopotu uznać należy zawody wymienione w poniższej tabeli (w badaniu za nadwyżkowe uznano zawody, na które wskaźnik wyniósł mniej niż 0,9 oraz złożono co najmniej jedną ofertę pracy w miesiącu).

Tabela 2. Zawody nadwyżkowe w Sopocie w roku 2006.

L.p.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki	Liczba ofert złożonych w roku 2006
1.	Kelner	0,5	11
2.	Pomoc kuchenna	0,66	16
3.	Kucharz	0,69	16
4.	Sprzedawca	0,74	93
5.	Przedstawiciel handlowy	0,75	9
6.	Asystent ekonomiczny	1,91	9
7.	Murarz	0,8	11
8.	Sprzątaczką	0,81	22

W przypadku trzech pierwszych zawodów największy popyt odnotowano w sezonie letnim. Ma to związek z charakterem Sopotu. Miasto to staje się miejscem modnym i chętnie odwiedzanym przez turystów, zarówno dla celów rekreacyjnych jak i wszelkich zabiegów leczniczych. Rozwój turystyki ma wyraźne odzwierciedlenie na rynku pracy.

Poza sezonem przedstawiciele ww. zawodów często zmuszani są do poszukiwania pracy nie do końca zgodnej z ich kwalifikacjami czy doświadczeniem zawodowym. Na uwagę zasługuje fakt, iż na pierwszym miejscu w zawodach deficytowych znalazł się zawód pokojowa, sprzątaczką natomiast znajduje się w grupie nadwyżkowej. Oba te zawody wymagają podobnych kompetencji. Przynależność do różnych grup wynikać może z mało precyzyjnie określonych wymagań podczas składania oferty pracy.

Analiza zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Sopocie roku 2006.

Wg ustawy długotrwałe bezrobotnym jest osoba, która pozostaje w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Porównując duże grupy zawodowe pod kątem wartości **wskaźnika długotrwałego bezrobocia** **stwierdzić należy**, że wskaźnik ten osiąga wartość maksymalną (równą 1) w przypadku 39 zawodów.

Długotrwałe bezrobocie dotknęło w największym stopniu przedstawicieli takich *elementarnych grup zawodowych* jak np.:

- Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
- Praczk ręczne i prasowacze
- Kuśnierze i pokrewni
- Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni

Z kolei najkrócej w rejestrze pozostawali przedstawiciele 67 elementarnych grup zawodowych m.in.:

- Kasjerzy i sprzedawcy biletów
- Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
- Pracownicy do spraw transportu
- Monterzy elektronicy
- Elektromechanicy

Należy zauważyć, że analiza ta stworzona jest na podstawie tabeli: Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Sopot w roku 2006. Tabela ta nie uwzględnia ilości osób zarejestrowanych długotrwałe. Dane są przedstawione procentowo, przy czym w przypadku kiedy, w danym zawodzie zarejestrowana jest tylko jedna osoba i

pozostaje ona bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, według statystyk 100 % przedstawicieli danego zawodu pozostaje długotrwale bez pracy. Aby przedstawić informacje o faktycznych zawodach generujących długotrwale bezrobocie należy wziąć pod uwagę ilości osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. Tak więc najdłużej w rejestrze osób bezrobotnych znajdują się przedstawiciele takich zawodów jak: sprzedawca (42 bezrobotnych zarejestrowanych długotrwale), asystent ekonomiczny (19 bezrobotnych zarejestrowanych długotrwale) oraz pracownik biurowy (10 osób zarejestrowanych długotrwale).

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Sopocie w roku 2006.

W roku 2006 najliczniej rejestrowali się bezrobotni, których ostatnie miejsce pracy wg PKD należało do sekcji:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna , pozostała
- działalność nie zidentyfikowana
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

Natomiast w tym samym okresie najwięcej ofert pracy zgłosili pracodawcy prowadzący działalność wg takich sekcji jak:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna , pozostała
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
- budownictwo

Porównując ilości osób zwalnianych z pracy przez zakłady należące do poszczególnych sekcji PKD z zapotrzebowaniem na nowych pracowników zgłaszanych przez zakłady tychże sekcji, należy stwierdzić, że sekcją generującą największą liczbę bezrobotnych jest **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego**.

Należy również zwrócić uwagę na sekcje wykazujące tendencje rozwojowe tj. takie, które tworzą nowe miejsca pracy. W Sopocie w roku 2006 następujące sekcje tworzyły więcej miejsc pracy niż zwalniały pracowników:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
- budownictwo
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Sopot jest miastem turystycznym nastawionym na wszelkiego rodzaju usługi, ma to swoje odzwierciedlenie w statystykach Urzędu. Miasto zamieszkuje stosunkowo niewielka liczba bezrobotnych, ale również powstaje w nim proporcjonalnie mała liczba miejsc pracy (Sopot – w 2006r. zgłoszono 976 wolnych miejsc pracy, 866 mieszkańców Sopotu pozostawało w rejestrze osób bezrobotnych na koniec roku 2006; Gdynia – w 2006r. zgłoszono 10.554 wolnych miejsc pracy, 6.152 osoby zarejestrowane na koniec roku 2006). Rozwój miasta zdecydowanie ukierunkowany jest na rozszerzenie oferty turystycznej i uzdrowiskowej oraz promocję działalności usługowych w ramach małych i średnich przedsiębiorstw. Co więcej widoczny jest również spory rozwój na rynku nieruchomości. Dotyczy to zarówno usług związanych z zarządzaniem nieruchomościami jak i sektora budownictwa. Na sopockim rynku nieruchomości, zarówno pierwotnym jak i wtórnym, mieszkań poszukują zarówno turyści z kraju i za granicą, jak i przedsiębiorcy prowadzący w Sopocie własną działalność gospodarczą. Swoje siedziby w Sopocie mają liczne kancelarie, biura nieruchomości czy firmy związane z działalnością ubezpieczeniową.

W Sopocie szeroko rozwinięta jest pomoc socjalna. Widoczne jest szczególnie w tym mieście rozwarstwienie społeczne. Po części zamieszkują go ludzie nieumiejący poradzić sobie na rynku pracy, ludzie starsi i niezdolni, których jedynym źródłem utrzymania w wielu przypadkach jest zasiłek z pomocy społecznej. Z drugiej strony jest to miasto o najniższym wskaźniku bezrobocia w całym województwie pomorskim, gdzie doskonale radzą sobie ludzie młodzi i wykształceni. W porównaniu z rokiem 2005 liczba bezrobotnych mieszkańców Sopotu spadła o **402** osoby. Stopa bezrobocia w dniu 30.11.2006 wynosiła **5 %** (w województwie pomorskim **15,5 %**, w kraju **14,8 %**). Oznacza to, iż w porównaniu z rokiem ubiegłym stopa bezrobocia w Sopocie znacząco spadła (na koniec roku 2005 wynosiła **7,2 %**).

Druga część analizy przedstawia prognozowaną sytuację na sopockim rynku pracy w roku 2007. Stworzona jest na podstawie badań sondażowych w sopockich szkołach i zakładach pracy.

Wyniki badania w szkołach ponadgimnazjalnych .

Celem niniejszego badania jest uzyskanie informacji o liczbie absolwentów według zawodów, którzy ukończyli szkołę w roku 2006 oraz o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów w roku 2007. Badaniem objęte zostały wszystkie szkoły ponadgimnazjalne mające swoją siedzibę na terenie Sopotu, kształcące w systemie dziennym.

W roku 2006 szkoły wyższe w Sopocie ukończyło 190 absolwentów. Na koniec roku 2006 w rejestrze pozostawało 3 bezrobotnych absolwentów posiadających wykształcenie wyższe, z czego jeden posiadał zawód: nauczyciel wychowania fizycznego, a dwóch pozostałych legitymowało się zawodem: specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. W tym samym roku wykształcenie średnie ogólnokształcące zdobyło 339 osób, natomiast zasadnicze zawodowe 24 osoby. Na koniec roku 2006 nie było zarejestrowanych absolwentów szkół ogólnokształcących, natomiast w rejestrze znajdowało się 5 absolwentów z wykształceniem zawodowym, którzy skończyli szkoły w Sopocie. Posiadali oni zawód sprzedawcy. Należy zauważyć, że nie wszyscy absolwenci pozostający bez pracy rejestrowali się w Urzędzie w Gdyni. Co więcej nie

zawsze absolwent szkoły z Sopotu jest jednocześnie zameldowany w tym mieście. Możliwe więc, że absolwenci sopockich szkół rejestrowali się jako bezrobotni w innych miastach.

Na terenie Sopotu znajdują się niektóre wydziały Uniwersytetu Gdańskiego (Wydział Ekonomii czy Zarządzania). Absolwenci tych wydziałów choć w praktyce ukończyli szkołę w Sopocie, w związku z podziałem administracyjnym, zaliczeni są do ogólnej liczby absolwentów Uniwersytetu Gdańskiego, który wraz z wszystkimi wydziałami, monitorowany jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku.

Należy podkreślić, co już wcześniej zauważono, że istnieje dość duża mobilność wśród osób kończących szkoły. W wielu przypadkach mieszkają oni w innych miastach, a w innych się uczą. Szczególnie jest to widoczne w przypadku mieszkańców Trójmiasta. Bardzo często mieszkańcy Gdyni dojeżdżają do szkół do Gdańska lub Sopotu, lub na odwrót mieszkańcy Gdańska uczą się w Gdyni. Trójmiasto terytorialnie składa się z 3 miast, jednak rzeczywiście jest jedną dużą aglomeracją.

W roku 2007 sopockie szkoły planują „wypuścić” na rynek pracy łącznie 634 absolwentów, z czego 299 szkoły wyższe, 307 licea ogólnokształcące oraz 28 absolwentów szkół zasadniczych.

Wyniki badania w zakładach pracy.

Celem badania sondażowego jest uzyskanie informacji o stanie zatrudnienia w zakładach pracy oraz dokonanych w nich zmianach kadrowych w roku 2006, planowanych przyjęciach i zwolnieniach pracowników w poszczególnych zawodach w roku 2007, jak również przyczynach przewidywanego ruchu pracowników. Próba wyznaczona przez GUS obejmowała 261 firmy mające swoje siedziby na terenie Sopotu. Po przeprowadzeniu badań ankietowych w ww. zakładach pełne informacje zebrano o 73 firmach, zatrudniających łącznie 1.712 pracowników (5 zakładów należących do sektora publicznego oraz 68 do prywatnego). Stan zatrudnienia w sektorze publicznym wyniósł 196 osób, w prywatnym natomiast 1516 pracowników.

W okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 sopoccy pracodawcy planują zatrudnić ogółem 254 osoby, w tym 151 absolwentów. Zwolnienia natomiast przewidują na poziomie 155 pracowników. Oznacza to, że według przeprowadzonych badań, na sopockim rynku pracy w roku 2007 będzie występować deficyt zasobów pracy.

Według sekcji PKD najwięcej pracowników przyjmowanych będzie do sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej**. Pracodawcy tej sekcji planują zatrudnić 124 osoby. Jednocześnie określono również, że w tej sekcji najwięcej będzie zwalnianych pracowników. Wskazuje to na dużą rotację pracowników tej sekcji. Największy deficyt siły roboczej występować będzie natomiast w budownictwie. Ta branża, również w 2007 roku będzie się bardzo rozwijać, a tym samym potrzebować nowych pracowników.

Najmniejsze ruchy kadrowe planowane są w sekcji edukacja. Może być to spowodowane nie tyle brakiem jakichkolwiek zmian, co brakiem sprecyzowanych planów na cały rok.

Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników wg zawodów w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007r.

Wg analizy danych zebranych podczas badania sopoccy pracodawcy w przypadku 28 zawodów planują zatrudniać pracowników, jednocześnie nie zwalniając przedstawicieli tych zawodów. Dotyczyć to będzie m.in. takich zawodów jak:

- specjalista ds. ubezpieczeń majątkowych i osobistych,
- elektryk zakładowy,
- robotnik drogowy
- robotnik budowlany
- technik informatyk
- malarz budowlany

Należy podkreślić, że nie wszyscy pracodawcy podają do informacji osób trzecich swoje plany kadrowe, w szczególności te dotyczące zwolnień pracowników. Dlatego dane zebrane podczas badania ankietowego mogą nie w pełni odpowiadać rzeczywistemu zapotrzebowaniu na pracowników w roku 2007.

W przypadku 16 zawodów pracodawcy z Sopotu planują zarówno zwalniać jak i przyjmować pracowników, przy czym największy planowany deficyt zapowiedziano w takich zawodach jak: sprzątaczką, kucharz , kelner czy sprzedawca.

Prognozowane zawody nadwyżkowe i deficytowe w Sopocie w roku 2007.

Analiza danych zebranych podczas badania sondażowego pracodawców mających swoje siedziby na terenie Sopotu pozwoliła na określenie prognozowanej sytuacji na lokalnym rynku pracy w roku 2007. Do grupy deficytowej (wskaźnik intensywności większy od 1,1) w roku 2007 należeć będzie 18 zawodów. Poniższa tabela przedstawia zawody, w których będą widoczne największe braki kadrowe w roku 2007.

Tabela 3. Prognozowane zawody deficytowe w Sopocie w roku 2007

L.p.	Nazwa zawodu	Prognozowany wskaźnik intensywności deficytu
1.	Specjalista ds. ubezpieczeń majątkowych i osobistych	10
2.	Robotnik drogowy	10
3.	Elektryk zakładowy	5
4.	Pokojowa	1,25
5.	Grafik komputerowy	2

Przeprowadzone badania ukazały, iż przedstawiciele ww. zawodów będą cenieni i poszukiwani na sopockim rynku pracy w roku 2007. Należy jednak mieć na uwadze fakt, że jest to prognoza pisana na podstawie informacji zebranych od pracodawców. Dane te, jak już wcześniej podkreślano, mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywiste zapotrzebowanie na siłę roboczą w roku 2007. Nie wszyscy pracodawcy podawali rzetelne informacje dotyczące przyszłych planów kadrowych. Wynikać to mogło zarówno z braku takich planów, jak

również niechęci podawania osobom trzecim tak istotnych dla istnienia firmy informacji. Plany dotyczące szczególnie zwalniania pracowników w wielu firmach utrzymuje się w tajemnicy i nie są one oficjalnie publikowane tak długo jak tylko pozwala na to sytuacja.

Według prognozy zaledwie 5 zawodów będzie należało do grupy zrównoważonej (wskaźnik intensywności pomiędzy 0,9 a 1,1). Będą to takie zawody jak: bileter, kasjer biletowy, ratownik wodny, stolarz, technik informatyk.

Za dużo natomiast na rynku pracy będzie przedstawicieli 283 zawodów wyszczególnionych w klasyfikacji zawodów. Zawód nadwyżkowy posiada wskaźnik intensywności mniejszy od 0,9. Według badania aż 264 zawody posiada prognozowany wskaźnik równy 0. Co oznacza, że dla przedstawicieli tych zawodów nie będzie ofert pracy. Sytuacja taka może mieć miejsce m.in. w takich zawodach jak: złotnik-jubiler, specjalista ochrony środowiska, socjolog, salowa, politolog, pedagog.

Poniższa tabela przedstawia zawody, na które według przeprowadzonego badania, będą zgłaszane oferty pracy, jednak będzie więcej zarejestrowanych bezrobotnych przedstawicieli tych zawodów niż zapotrzebowania na nie.

10 najbardziej nadwyżkowych zawodów (tabela przedstawia zawody, na które występował mniejszy popyt niż podaż siły roboczej, bez uwzględnienia zawodów, na które w ogóle nie będzie zgłaszanych ofert pracy).

L.p.	zawód	Prognozowany wskaźnik nadwyżki	Przewidywana podaż zasobów pracy	Przewidywane przyjęcia pracowników
1.	Sprzedawca	0,07	117	9
2.	Pracownik biurowy	0,07	14	1
3.	Księgowy	0,07	14	1
4.	Murarz	0,22	9	2
5.	Architekt	0,25	4	1
6.	Ślusarz	0,33	18	6
7.	Tokarz	0,33	3	1
8.	Przedstawiciel handlowy	0,33	9	3
9.	Gospodarz domu	0,33	3	1
10.	Bufetowy	0,44	9	4

Analiza samej wartości wskaźnika nie daje pełnej informacji o przewidywanej sytuacji na rynku pracy. Należy zwrócić uwagę na przewidywaną podaż zasobów pracy w danym zawodzie (wartość tą tworzy: stan bezrobocia w końcu roku 2006 + przewidywane zwolnienia w roku 2007 + przewidywana podaż absolwentów) w porównaniu do przewidywanego popytu na dany zawód. Analiza wielkości tych wartości przedstawia w sposób bardziej rzeczywisty prognozowane proporcje. Trzeba jednak przez cały czas pamiętać, że są to dane prognozowane, zebrane podczas badania sondażowego pracodawców.

Sopot jest miastem nowoczesnym, o dużym potencjale rozwoju. W roku 2007 nadal rozwijać się będzie gałąź gospodarki związana z turystyką. Z roku na rok coraz więcej obcokrajowców odwiedza Sopot, nie tylko dla celów rekreacyjnych ale również biznesowych. Ma to wpływ na ciągły rozwój głównych branż w Sopocie takich jak usługi i handel oraz budownictwo. W roku 2007 zauważyć będzie można duże zapotrzebowanie na pracowników składane przez pracodawców tychże branż. Nadal widoczne będą problemy związane z pozyskaniem dobrze wykwalifikowanej kadry. Coraz bardziej widoczny staje się fakt, iż to dobrze wykwalifikowany i doświadczony pracownik stawia warunki poszukując dla siebie pracy. Trend ten będzie się rozwijać również w roku 2007.